

Basiszorg en ondersteuning 3de graad

De studierichting Basiszorg en ondersteuning 3de graad

1. De studierichting in de matrix

Graad	3de graad
Finaliteit	A-finaliteit
Studiedomein	Maatschappij en welzijn
Samenstelling	MD + BK Huishoudhulp zorg, BK Logistiek assistent in de zorg + set van relevante competenties uit de BK's Verzorgende, zorgkundige, kinderbegeleider baby's en peuters en kinderbegeleider schoolgaande kinderen

2. Korte beschrijving van de studierichting

Basiszorg en ondersteuning is een praktische richting in de arbeidsmarktfinaliteit en richt zich op leerlingen die willen doorgroeien naar een zorg- of welzijnsberoep. Leerlingen verwerven huishoudelijke en logistieke competenties maar krijgen ook al een basis van vaardigheden die in verschillende zorg- en welzijnsberoepen (bij o.m. kinderen en ouderen) noodzakelijk zijn. Dat is een set van relevante competenties uit de BK's Verzorgende, Zorgkundige, Kinderbegeleider baby's en peuters en Kinderbegeleider schoolgaande kinderen die de leerlingen voldoende moet voorbereiden om na het zesde leerjaar een 7de leerjaar (Kinderbegeleider of Verzorgende/Zorgkundige) aan te vatten. Ook de opleiding Basisverpleegkunde volgen behoort dan tot de mogelijkheden.

3. Leerlingenprofiel

Leerlingen Basiszorg en ondersteuning zijn sterk in het leren binnen de concrete contexten eigen aan het studiedomein en de studierichting en verwerven via die weg basis-theoretische inzichten. Zij leren binnen een afgebakende en veilige leersituatie geleidelijk meer autonoom functioneren en zijn in staat effectieve handelingen te stellen om concrete uitdagingen aan te pakken. Fijn-motorische vaardigheden helpen leerlingen om tot realisaties in de praktijk te komen.

Ze zijn praktisch aangelegd en hebben interesse voor technische vaardigheden in functie van de zorg. Ze zijn communicatief vaardig en werken graag met kwetsbare mensen waarmee ze respectvol en motiverend omgaan. Ze dragen zorg voor maaltijden, linnen, woon- en leefomgeving en voeren onder begeleiding diverse zorgtaken bij kinderen en volwassenen uit.

4. Specifiek voor de studierichting

- Zorg dragen voor maaltijdgebeuren, linnenzorg en woon- en leefklimaat

- Informeren en helpen van cliënten bij zorgnoden en behoeften met aandacht voor een aanbod van zorg-, hulp- en dienstverlening
- Stimuleren van gezondheidsbevorderend gedrag
- Welbevinden ondersteunen van kinderen en volwassenen met aandacht voor het hanteren van communicatieve en sociale vaardigheden
- Introduceren van vrijetijds- en animatieactiviteiten
- Voorbereiden van en oriëntering op het uitvoeren van taken als verzorgende, zorgkundige en begeleider in de kinderopvang
- Minimum 16 graaduren stage

5. De modellessentabel

Algemene vorming	III,1	III,2	Specifieke vorming	III,1	III,2
Godsdienst	2	2	Basiszorg en ondersteuning (incl. werkplekleren waaronder 16 graaduren stage)	16	16
Engels of Frans	2	2			
Lichamelijke opvoeding	2	2			
Maatschappelijke vorming	1	1			
Nederlands	2	2			
Wiskunde	2	2			
Onderliggend aan algemene en specifieke vorming				III,1	III,2
Realisatie leerplandoelen Gemeenschappelijk Funderend Leerplan (GFL)				1*	1*

* De leerplandoelen van het GFL kunnen worden gerealiseerd via schooleigen projecten, door een of meer leerplandoelen te integreren in vakken van de algemene of de specifieke vorming of door een aantal leerplandoelen samen onder de vorm van een vak aan te bieden (zoals Artistieke vorming, Mens & samenleving), of door een combinatie van voorgaande mogelijkheden.

Het is geenszins de bedoeling om het GFL als één afzonderlijk vak te realiseren. Dergelijke benadering zou voorbijgaan aan het gemeenschappelijk en funderend karakter van het leerplan. De tijd die voor het GFL in de modellessentabel wordt voorzien, heeft tot doel duidelijk te maken dat ook voor de realisatie van die leerplannen onderwijstijd nodig is. Afhankelijk van de keuzes die een school maakt, zal het voorziene lesuur in de schooleigen lessentabel een eigen invulling krijgen.

Suggesties complementair gedeelte °	4	4
Artistieke vorming Schooleigen keuzes: - Een vak van de algemene vorming van de studierichting: Nederlands (1u/leerjaar) ... - Een vak van de specifieke vorming van de studierichting - Schooleigen curriculum ...		

° Indien de school ervoor kiest om verplichte leerplandoelen aan te bieden in een of meer lesuren van het complementair gedeelte, dan maken die lesuren samen met de relevante lesuren van de algemene of de specifieke vorming voorwerp uit van het onderzoek van de onderwijsleerpraktijk m.b.t. die leerplandoelen door de onderwijsinspectie.

Totaal algemene en specifieke vorming	32	32
De modellessentabel geeft door middel van een richtcijfer aan hoeveel onderwijstijd doorgaans nodig is om de verplichte leerplandoelen met voldoende diepgang te kunnen realiseren. Afhankelijk van de eigen specifieke context kan de school zelf keuzes maken en meer of minder lesuren aan een bepaald vak spenderen.		

De realisatie van de algemene vorming in de A-finaliteit kan via diverse organisatiemodellen (via afzonderlijke vakken, een gedeeltelijk geïntegreerde benadering of een volledig geïntegreerde benadering. Voor de derde graad worden op basis van de nieuwe minimumdoelen nieuwe organisatiemodellen uitgewerkt.

6. Het leerplan Basiszorg en ondersteuning

6.1 Krachtlijnen

- Signaleren van en tegemoetkomen aan wensen en noden van cliënten.
- (In)directe zorg verlenen die inspeelt op de hulpvraag van cliënten.
- (Ped)agogische vaardigheden hanteren bij diverse groepen cliënten.
- Werken aan en in een diverse samenleving.
- Participeren in het team met oog voor de werking en de organisatie van de voorziening.

6.2 Opbouw

- Kwaliteitsvol handelen
  - Belevingsgericht handelen, visie, observeren, signaleren en rapporteren, communiceren, samen werken in team ...
- Zorg
  - Visie op zorg, leven en wonen
  - Werking van de lichaamsstelsels
  - Uitvoeren van zorgtaken bij kinderen en volwassenen
  - Informeren, ondersteunen en doorverwijzen van de cliënt
- Indirecte zorg en ondersteuning
  - Bereiden van maaltijden
  - Maaltijdgebeuren verzorgen
  - Verzorgen van kledij, textiel en woonomgeving
  - Administratieve taken
- (Ped)agogisch handelen
  - Wensen, behoeften, beperkingen en mogelijkheden in functie van verschillende levensfasen
  - Pedagogisch raamwerk
  - Hanteren van (ped)agogische vaardigheden in functie van welbevinden en bevorderen van zelfredzaamheid en empowerment
  - Ontwikkeling stimuleren van kinderen - inrichten stimulerende speelomgeving
  - Exploreren van verschillende zorgcontexten in functie van dienstverlening en infrastructuur

7. Infrastructuur

- (Polyvalente) didactische leslokalen voor (in)directe zorg en sociale vaardigheden (expressie)

Vergelijking met aanverwante studierichtingen in de 3de graad

Basiszorg en ondersteuning	Assistentie in wonen, zorg en welzijn
Algemene vorming: minimumdoelen A-finaliteit	Algemene vorming: minimumdoelen A-finaliteit
Specifieke vorming: *Maaltijdgebeuren, zorg voor linnen en woon- en leefklimaat	Specifieke vorming: *Maaltijdgebeuren, zorg voor linnen en woon- en leefklimaat
	*Ondersteunen bij verplaatsingen, maaltijdbedeling en sterilisatie
*Introduceren van vrijetijds- en animatieactiviteiten	*Ondersteunen bij vrijetijds- en animatieactiviteiten
*Psychosociaal welbevinden ondersteunen met behulp van sociale en communicatieve vaardigheden	*Hanteren van sociale en communicatieve vaardigheden bij het omgaan met cliënten
*Gezondheid bevorderen	
*Uitvoeren van afgebakende zorgtaken waaronder gedelegeerde verpleegkundige handelingen	
*Observeren, signaleren en rapporteren onregelmatigheden in functie van continuïteit van zorg	*Observeren, signaleren en rapporteren onregelmatigheden

De studierichting Basiszorg en ondersteuning is inhoudelijk verwant met de studierichtingen Gezondheidszorg en Opvoeding en begeleiding in de D/A-finaliteit. De set indalende competenties vloeit voort uit vier beroepskwalificaties waarvan er telkens twee gerealiseerd worden in de betrokken D/A-studierichtingen.

Relevante 7de leerjaren gericht op instroom arbeidsmarkt

- Kinderbegeleider
- Verzorgende/Zorgkundige